

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Metamorphosis Insectorum Surinamensium

Merian, Maria Sibylla

Amsterdam, [1705]

De XLVII. Afbeelding.

urn:nbn:de:gbv:45:1-14107

DE XLVII. AFBEELDING.

W At ik Fol. 34. van de *Roode Wyn-Druyven* gezegt heb, is het zelve wat hier van de Witte zoude kunnen gezegt werden, die even zo weeldig op Suriname waffen als de Roode.

Anno 1700. in de May, vond ik op deze Wyngaardbladen eenige groote groene Rupsen, als boven op de steel vertoond is. Deze zyn zeer stark van eeten, den 15. May bleefze stil leggen en veranderde hare verf, wat hellende na den bruinen, dry dagen daar na is se tot een Poppetjen geworden, waar uit den 3. Juny een schoone Uil voortquam, groen en rood met ligte leverwige streepen, haar snuit en hoornjes waren gout geel, de Mannetjes waren schoonder als de Wyfjes, gelyk alhier een vliend vertoont is.

Deze onderste Rups nuttigde insgelyks deze bladen, als hy sig uitrekte was hy zo lang als de bovenste, maar als men hem aanraakte, kromp hy in een, als deze onder op de steel leggende vertoond, latende een schuim uit den mond gaan. Om trent halve May 1700. vervelde sy, en wierd tot een bruin Poppetjen, als onder op den steel legt, den 6. Juny quam een zulke schoone graauwe Uil met bruine vlakken en witte streepen daar uit, de voetjes waren wit, de snuit gout geel. Ik heb deze beide veranderinge op een blad gemaakt, dewyl se eenderlei spyze aten.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

DE XLVIII. A F B E E L D I N G.

T *Abrouba* is een groene vrucht, van de Indianen alzo geheeten, waft op hooge boomen in 't wilde, draagt kleine witachtige groene bloeifels, welke van de Apen gegeten word, als deze bloeifel afvalt, vertoond zig een rond gespleeten knopjen, waar uit allenskens de vrucht voortkomt, van binnen vol zaad, als de Vygen, doch witachtig. Hier uit perssen de Indianen het zap, en zetten dat in de Zonne, zo word het swart, waar mede sy haar naakte lyf met alderlei figuren beschilderen, deze vercieringe blyft haar maar negen dagen by, voor die tyd kan ze met geen zeep uitgewasschen werden, de vrucht houden se voor venynig, als men in het houd van dezen boom snyd, loopt een zap als Melk daar uit, met dit zap sineeren de Indianen haar hoofd als haar dat zeer jeukt, want loopende blood hoofts, zo schieten zekere soort van vliegende kleine beesjes haar zaad uit, het welk haar op het hoofd vallende, wassen daar Wormtjes van, die haar groote jeukte veroorzaaken, die ze met deze zap dooden en verdryven.

De Rups, die op de vrucht kruipt, is geel swart, en gelykt een Kleebeefsem, en eet deze bladen. Ontrent den 3. Augusty maakte sy een houtverwig gespinft, daar in wierd sy tot een grooten swarten en met geele ringen vercierde Beye, welke den 15. Augusty voortquam.

Den boven vliedenden grooten *Torren* heb ik hier by gedaan, om het blad te vervullen.

De witachtige Worm, die hier in het midden op het groene blad kruipt, word den *Palmyt Worm* genaamt, wyl hy sijn voetsel op den Palmyt Boom heeft; ik zet hem hier op, wyl den Palmyt Boom niet konde schilderen, dewyl sijne gespletene bladen zeer groot zyn, den stam is kort en week, de bladen schieten van onder opwaerts, het een hooger als het ander, en alzo rondom tot boven toe, en zeggen de luiden aldaar, dat hy 50. Jaar groeit tot dat hy sijn volmaaktheit heeft, dan houwen se af, waar de bladen haar begin neemen, den stam, omtrent een mans lengte, houwen ze ook af, namentlyk zo verre als hy week is, dezen stam kookt men als Bloemkool, smaakt beter als Artischokke-stoelen, in den stonk dezses Booms wassen Wormen in ontelbaare menigte, in het begin zo klein als de Maiden van de Kaas, daar na worden sy als hier een vertoond word, sy eeten het merg dezses Booms. Deze Wormen leggen se op koolen en braden se, en houden se voor een zeer delicate spys, van deze Wormen komen zulke swarte *Torren*, als hier een vertoond word, van de Indianen genaamt *De Moeder der Palmyt-Wormen*.